

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan sayın R.Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Erdal KARADEMİR
İzmir Milletvekili
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu Üyesi

17 kiraz ihracatçısının, 22.05.2006 tarihinde, Ege İhracatçı Birlikleri'nde aralarında yaptıkları toplantıda 'üreticinin malına tek fiyat' uygulamasına gidilmesi yönünde anlaştıkları ve bunu bir tutanakla taahhüt altına aldıkları İzmir İli Kemalpaşa ilçesi Vişneli Köyü Muhtarı sayın Ziver Keskin'in katkıları ile kamuoyuna duyurulmuştur.

Üreticiler, alın terlerinin karşılığını almayı beklerken, ürünü ucuza alma girişiminde bulunan kiraz ihracatçılarının kendi aralarında karar alarak üreticinin malını en düşük fiyattan almak ve piyasayı kontrol etme yönündeki girişimleri kamuoyunda da tepki ile karşılanmıştır.

Kiraz ihracatçılarının kendi aralarında fiyat belirlemelerinin Rekabet Yasasının 4'üncü maddesinin açıkça ihlali anlamına geldiği gerek yürürlükteki tüzeden gerekse konunun uzmanlarının basına yansıyan açıklamalarından görülmektedir.

Bilindiği gibi, 30.06.2003 tarihinde de benzer şekilde, Afyonkarahisar ili Sultandağı ilçesinde, alım yapan kiraz ihracatçısı firmaların aralarında anlaşarak kiraz alım fiyatlarını belirledikleri, kamuoyuna yansımış, ancak, Rekabet Kurulu Başkanlığına yapılan şikayet başvurusu sonuçsuz kalmıştır.

Manisa Ziraat Odası Yönetim Kurulu Başkanı sayın Nuri Sorman'ın, 20.06.2006 tarihli ulusal basında yer alan açıklamasında, "ihracatçı firmaların geçtiğimiz yıllarda tütünde de tekel oluşturduklarını, konuyu Rekabet Kuruluna taşımalarına karşın bir sonuç alamadıklarını" açıklaması, yapılan başvurunun akıbetinin de sonuçsuz kalabileceği kaygısını artırmaktadır.

Görülen o ki, tütünden kiraza, üzümünden elmaya üretimde bulunan Türk çiftçisi, emeğini ve alın terini uygulanan tarım politikaları nedeniyle piyasanın insafına teslim etmiş görünmektedir. Rekabet Kurulunun verdiği kararların da siyasi iradenin politikalarına ve ihracatçının taleplerine uygun düşmesi, kurulun bağımsız ve özerk yapısını tartışılır kılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- AKP iktidarları döneminde, Kiraz, Tütün, Üzüm, Elma ve diğer tarımsal ürünlerini, üreticiden düşük fiyattan alım yapmak üzere tekel oluşturulduğu iddiası ile yapılan başvuru olmuş mudur? Olmuş ise, hangi ürünlerde, hangi tarihlerde ve kaç adet şikayet başvurusu gerçekleşmiştir?
- 2- Gerçekleşen şikayetlerden sonuçlananlar olmuş mudur? Olmuş ise, tekel oluşturduğu belirlenen ihracatçılara ne gibi yaptırım uygulanmıştır?

- 3- Tütün, şeker pancarına ve diğer tarım ürünlerine getirilen kota uygulamaları sürerken diğer yandan ihracatçı firmaların da, tarım üreticisinin ürününü ucuza almak üzere başvurduğu entrikalar, tarım üreticisinin mağdur olmasına ve ekim ve dikim yapılan arazi sayısının azaltılmasına neden olmaktadır. Bu anlamda, mağdur edilen tarım üreticilerinin söz konusu mağduriyetleri giderilmiş midir?
- 4- Bilindiği üzere, ülkemiz dünya çekirdeksiz kuru üzüm üretim ve ihracatında uzun yıllar birinci sıradadır. Ülkemizde üretilen çekirdeksiz kuru üzümün %90'ı ihraç edilmektedir. Çekirdeksiz kuru üzüm, İzmir, Denizli, Manisa ve Aydın illerinde yaklaşık 5000.000 kişinin geçim kaynağıdır. Dolayısı ile Kiraz ihracatında yaşanan olumsuzluklar üzüm üreticilerini de tedirgin etmektedir. Bu anlamda, çekirdeksiz kuru üzüm destekleme kapsamına alınacak mıdır?
- 5- Üzümde de, ihracatçıların tekel oluşturma ve üreticilerin ürünlerini ucuza kapatması önleyici tedbirler alınacak mıdır?
- 6- Ülke ekonomisi için büyük bir kayba neden ekilen arazi kaybının önlenmesi ve Türk çiftçisinin desteklenmesi için Hükümetinizce yürütülen bir çalışma var mıdır?
- 7- Rekabet Kurulu ve diğer "üst kurullar" ın siyasi iradeden bağımsız davranmadıkları siyasi iradenin istemleri doğrultusunda karar verdikleri iddiaları doğru mudur?
- 8- Merkezi hükümetlerin, düzenleyici ve denetleyici bu kuruluşlar üzerindeki etkisinin sınırlandırılması ve 'bağımsız' bir üst kurul yapısı oluşturulması için hükümetinizce bir çalışma yapılacak mıdır?